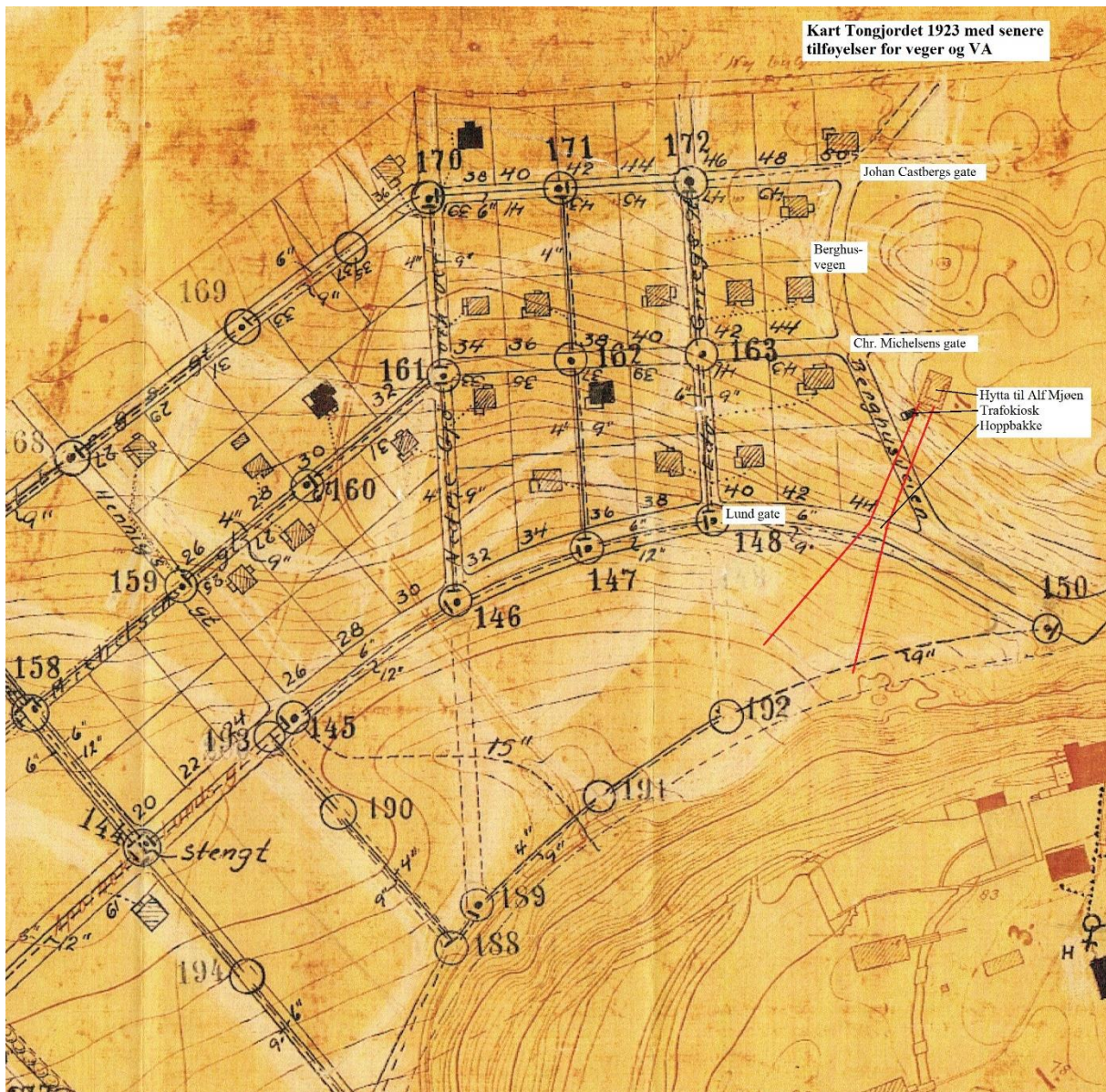

Hytta til Mjøen

Alf Mjøen var stortingsrepresentant i sju perioder og representerte Arbeiderdemokratene, hvor Johan Castberg var den førende. Tidlig på 1900-tallet ble stortingsvalg avholdt i bydistrikter og landdistrikter. Fram til 1936 var stortingsperiodene på 3 år. Mjøsbyene med Kongsvinger utgjorde ett bydistrikt med tre mandater. Toten valgdistrikt besto av Toten-kommunene, Vardal og Biri. Fra dette landdistriktet kunne det velges én representant. Johan Castberg stilte som sikker kandidat for Arbeiderdemokratene i bydistriktet, mens Alf Mjøen vurderte sjansene for to mandater der å være små.

For å bedre sine muligheter til å bli valgt måtte Mjøen søke å bli valgbar i en landkrets. Han løste dette til å begynne med på den måten at han bygget seg hytte på egen grunn i Berghusskogen, som inntil byutvidelsen i 1921 lå i Vardal. Ved å

Hytta til Mjøen

oppholde seg i denne hytta natt til 1. januar i valgåret kunne han stille som kandidat i Toten valgkrets. Leif Castberg skriver i sitt memoarhefte «Løst og fast fra Gjøvik»: «*Om sommeren (1902) flyttet kaptein Mjøen, som til da hadde vært medlem af formandskapet, ut til Vardal. Dette skeede i den aabenbare hensigt at bli valgt til stortingsmand fra Totens kreds.*» Da Gjøvik fikk sin byutvidelse i 1921, ble denne hytta liggende i Gjøvik og Mjøen var like langt. Han løste det ved å oppholde seg i det rette tidsrommet i Mjøenhytta på garden Tranberg, som han hadde kjøpt i 1904.

Flyfoto 1957 av øvre del av Tongjordet. Bilde: Mjøsmuséet

Hytta i Berghus-skogen er vist på målebrevkartet som ble utarbeidet da Mjøen solgte hele området med Tongjordet til Gjøvik kommune. Det er ikke inntegnet gater på dette kartet, men hytta har fått «adresse», Alfstadsgate no 1. Hytta fikk ikke noe langt liv, og det ble heller aldri noen gate som fikk navnet «Alfstadsgate». Det var nok imidlertid tanken at hyttetomta skulle skilles ut som egen eiendom. Som eiendommen på aller første side i panteregisteret for Gjøvik er Alfstadsgate no 1, eier Alf Mjøen innført. Det er også utstedt en pantobligasjon til R. (Reidar) Mjøen på kr 10.000 2. april 1925. Ved salget i 1935 er tomta til hytta trukket ut fra arealet: «*Da der utstedes særskilt skjøte på Alfstadgt no 1 fragår fra ovennevnte areal 1796,40 m2 altså reelt 132 571,60 m2.*»

Hytta til Mjøen var sannsynligvis ikke bygd for å brukes vesentlig og forfalt ganske snart. Villy Svenneby skriver om sine barneår i Briskebyen at ungene på

vinterstid hadde hoppbakker over alt, i «Søkka» nedenfor Kilebanehaugen, på Brusvejordet, i Vesleenga på Kallerud og på Tonga. Denne siste lå i skogkanten ved Tongjordet, og bakkeprofilen må ha vært helt utmerket før Lundsgate og Berghusvegen ble bygget. Villy forteller fra sine opplevelser i 1927 at Mjøenhytta markerte toppen på tilløpet på bakken i Berghusskogen: *«Da je sto oppå altan på Mjøenhytta – dæ var toppfart – så hørde je åssen vatne rænn ta skauen. Når je såg neover frå hoppet, så hadde je nok såmmå følelsen som je kæn tenkje meg en dødsdømt har når'n får sjå galgen. Men så skreik dom «kom igjen» og vifte mæ et flagg neve hoppet, og da var det ingen veg tælbarsatt.»*

Bakken ned mot Brufoss var bratt og det var en krevende øvelse å treffe brua uten å havne i elva når man kom ned her på ski om vinteren. Bilde: Gunnar Simonsen

Dette var før Nybrua ble bygd, og den eneste adkomstmuligheten mellom Strandgata og Hunndalen var om brua i Brufoss. Veggen og terrenget ned fra Kallerud var bratt, og for små skiløpere kunne det bli krevende: *«Den største*

prestasjon når vi var oppå Tonga var å kåmmå hematt. Da 'n kom utpå bakken ved Kvigstadvilla 'n, så var dæ bratt ner på brua ved Lysverket. Oppi bakken dær sto dæ dass før fri benyttelse. Dæ gikk an å aka rundt denna, men da var 'n en reddhara. Derfor tok de fleste sjansen på å aka ner på brua, men den var smal, og hvis en itte råkete den, så gikk dæ rett neri fossen. Je begrip itte at dæ itte hendte ei ulykke dær».